

Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2025/2026

Etap rejonowy

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do pracy z testem **zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi** zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.

Za chwilę będziesz rozwiązywać test, który składa się z **40 zadań** zamkniętych. Każde zawiera **cztery odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi**.

W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.

Pracuj spokojnie i uważnie. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora. Na karcie odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.

Na rozwiązanie zadań masz **90 minut**.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-1 pkt)

Wskaż, która z podanych poniżej skal jest największa.

- A. 1 cm – 10 000 cm
- B. 1 : 1 000
- C. 1 cm – 10 km
- D. 1 cm – 1 000 m

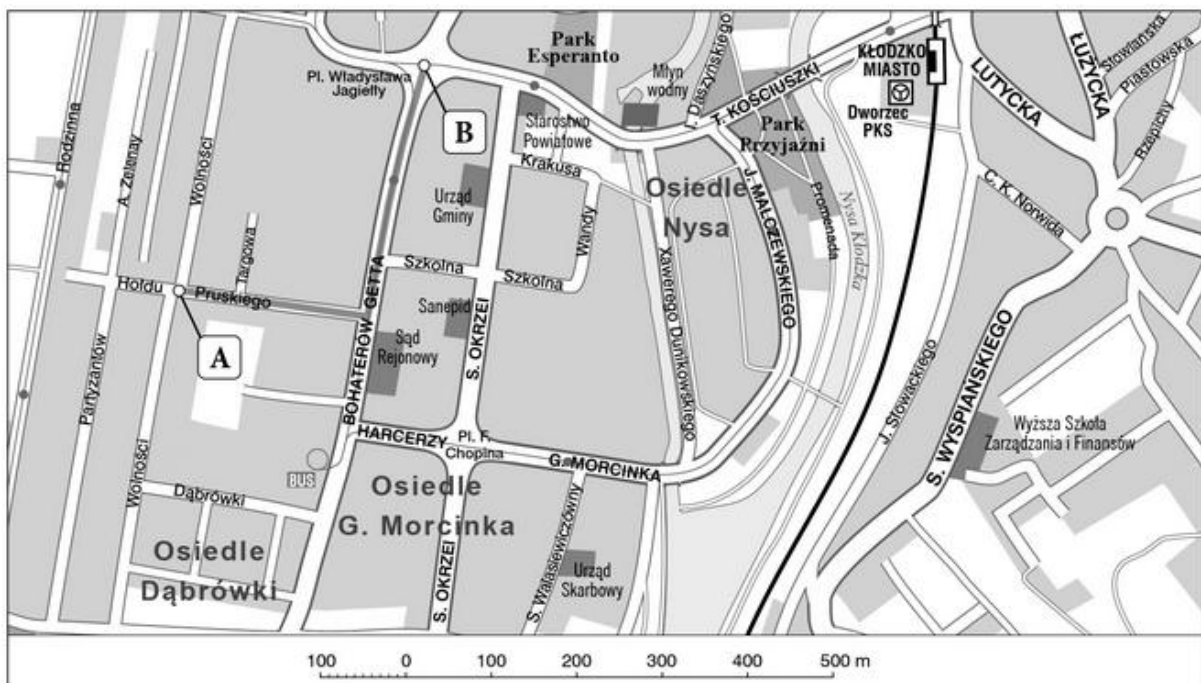
Zadanie 2. (0-1 pkt)

Na mapie wykonanej w skali 1 : 500 000 długość trasy przejazdu samochodu z Warszawy do Bydgoszczy wynosi 60 cm. Zaznacz długość tej trasy w terenie.

- A. 30 km
- B. 60 km
- C. 300 km
- D. 3000 km

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Oblicz długość trasy złożonej z dwóch odcinków i wiodącej z punktu A do punktu B. Skorzystaj ze skali liniowej poniższego planu, a następnie zaznacz właściwą odpowiedź.

- A. 330 m.
- B. 430 m.
- C. 530 m.
- D. 630 m.

Zadanie 4. (0-1 pkt)

Klasa planuje wycieczkę rowerową po Pojezierzu Mazurskim. Wskaż tytuł mapy, z której powinni skorzystać, aby dokładnie opracować trasę wycieczki i odnaleźć ciekawe zabytki.

- A. Pojezierze Mazurskie – mapa hipsometryczna.
- B. Pojezierze Mazurskie – mapa turystyczna.
- C. Polska – mapa hipsometryczna.
- D. Polska – mapa samochodowa.

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Zdjęcie przedstawia największe w Polsce ruchome wydmy widoczne „z lotu ptaka”. Wskaż miejsce, w którym je spotkamy.

- A. Delta Odry.
- B. Słowiński Park Narodowy.
- C. Woliński Park Narodowy.
- D. Mierzeja Helska.

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej głównym czynnikiem krajobrazotwórczym jest budowa geologiczna - występujące w podłożu skały wapienne wpływają na występowanie rzeźby krasowej. Jedną z form rzeźby krasowej prezentuje poniższa fotografia. Jest to:

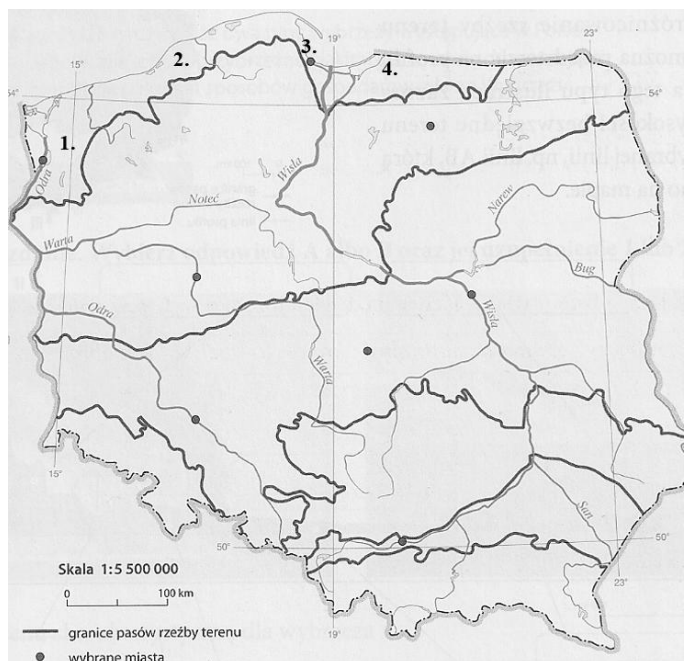
- A. jaskinia krasowa.
- B. lej krasowy.
- C. wywierzysko.
- D. ostaniec krasowy.

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia granice głównych pasów rzeźby terenu w Polsce. W pasie pobraży lokalizację Pobrzeża Gdańskiego oznaczono:

- A. numerem 1.
- B. numerem 2.
- C. numerem 3.
- D. numerem 4.

Zadanie 8. (0-1 pkt)

Pomnik Historii to jedna z pięciu form ochrony zabytków. Terminem tym określa się zabytek nieruchomy o szczególnym znaczeniu dla kultury. Rangę Pomnika Historii podkreśla fakt, że jest on ustanawiany rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Obiekt widoczny na zdjęciu, to zabytkowy zespół katedralny – znajdujący się w naszym województwie, który znajduje się na liście Pomników Historii. Chcąc go zwiedzić musimy udać się do:

- A. Szczecina.
- B. Stargardu.
- C. Kamienia Pomorskiego.
- D. Kołobrzegu.

Zadanie 9. (0-1 pkt)

Za odkrywcę Ameryki powszechnie uważa się Krzysztofa Kolumba, który dokonał tego w roku 1492 r. Jednakże współczesne badania wskazują, że pierwszymi Europejczykami, którzy w X wieku pokonali Ocean Atlantycki i dopłynęli do północno-wschodnich wybrzeży Ameryki Północnej byli:

- A. Wikingowie.
- B. Francuzi.
- C. Portugalczycy.
- D. Polacy.

Zadanie 10. (0-1 pkt)

Klimat na kuli ziemskiej jest silnie zróżnicowany, w związku z czym klimatolodzy badają czynniki, które mają na niego znaczący wpływ. Wskaż czynnik, który należy do grupy czynników astrefowych.

- A. Szerokość geograficzna.
- B. Dopływ promieniowania słonecznego.
- C. Globalna cyrkulacja atmosferyczna i rozkład ośrodków barycznych.
- D. Prądy morskie.

Zadanie 11. (0-1 pkt)

Fotografia przedstawia jeden z typów pustyń.

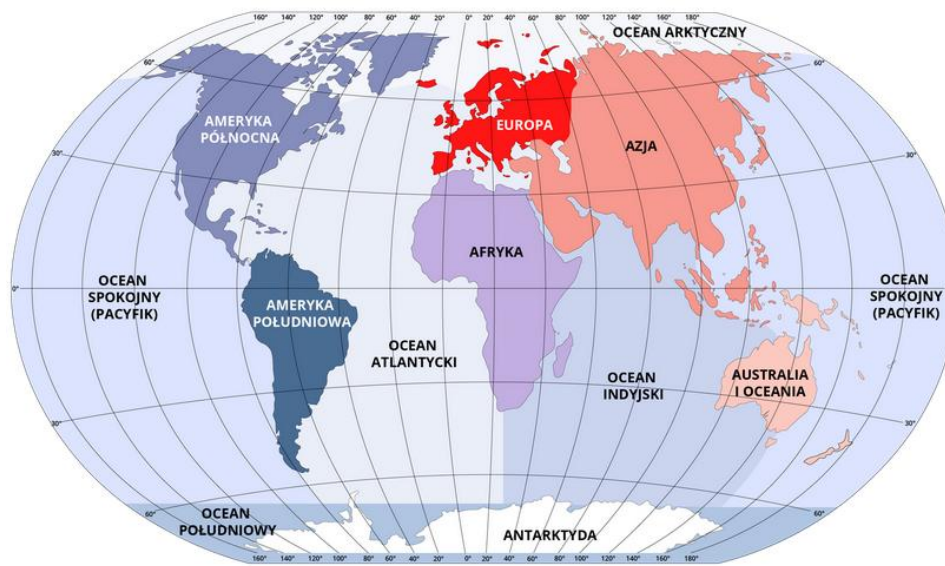
Jest to:

- A. Hamada.
- B. Erg.
- C. Serir.
- D. Takyr.

Zadanie 12. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia rozmieszczenie i granice kontynentów i oceanów na Ziemi.

Kontynenty i oceany na Ziemi
Źródło: Gromar Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Wskaż odpowiedź, która zawiera prawidłowe obiekty znajdujące się na granicy pomiędzy Afryką i Azją.

- A. Półwysep Somalijski, Morze Martwe, Cieśnina Dardanele, Zatoka Perska.
- B. Półwysep Synaj, Morze Czerwone, Cieśnina Bab al-Mandab, Zatoka Adeńska.
- C. Kanał Sueski, Morze Martwe, Cieśnina Bab al-Mandab, Zatoka Adeńska.
- D. Półwysep Synaj, Morze Śródziemne, Cieśnina Bab al-Mandab, Zatoka Perska.

Zadanie 13. (0-1 pkt)

Okapi to endemiczny gatunek ssaka żyjący w gęstych, wilgotnych lasach równikowych.

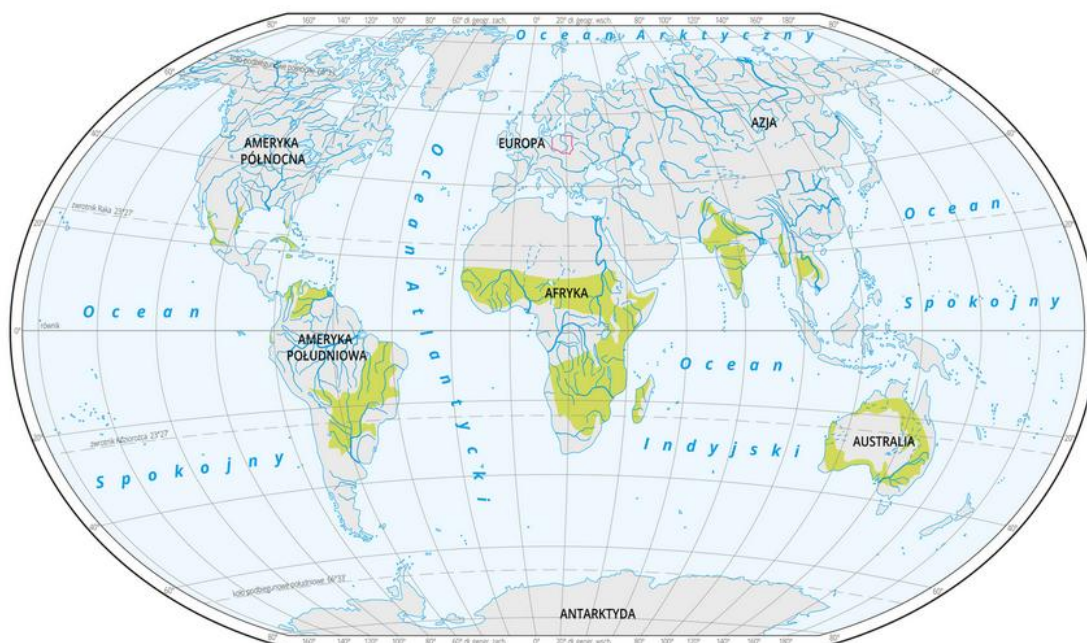
Występuje jedynie:

- A. na Nizinie Amazonki
- B. w Kotlinie Konga.
- C. na wyspach Archipelagu Malajskiego.
- D. na wyspie Nowa Gwinea.

Zadanie 14. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia zasięg występowania jednej ze stref roślinnych na Ziemi.

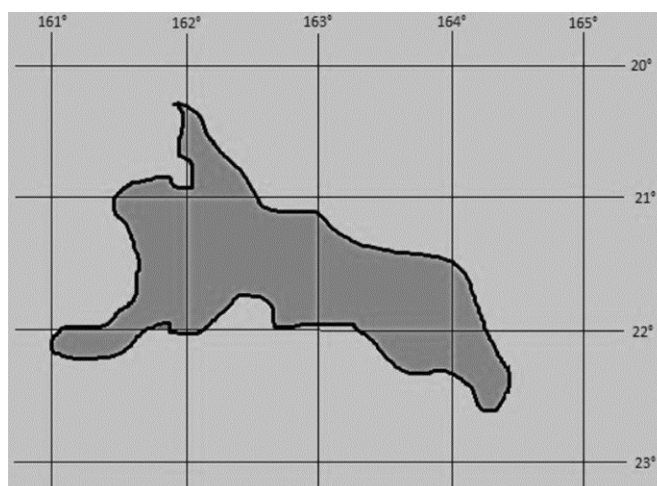
Tą formacją roślinną jest:

- A. Wilgotny las równikowy.
- B. Pustynia
- C. Sawanna.
- D. Las mieszany.

Zadanie 15. (0-1 pkt)

Rozciągłość południkowa przedstawionej hipotetycznej wyspy wynosi:

- A. $3^{\circ} 30'$
- B. $0^{\circ} 50'$
- C. $2^{\circ} 20'$
- D. $1^{\circ} 40'$

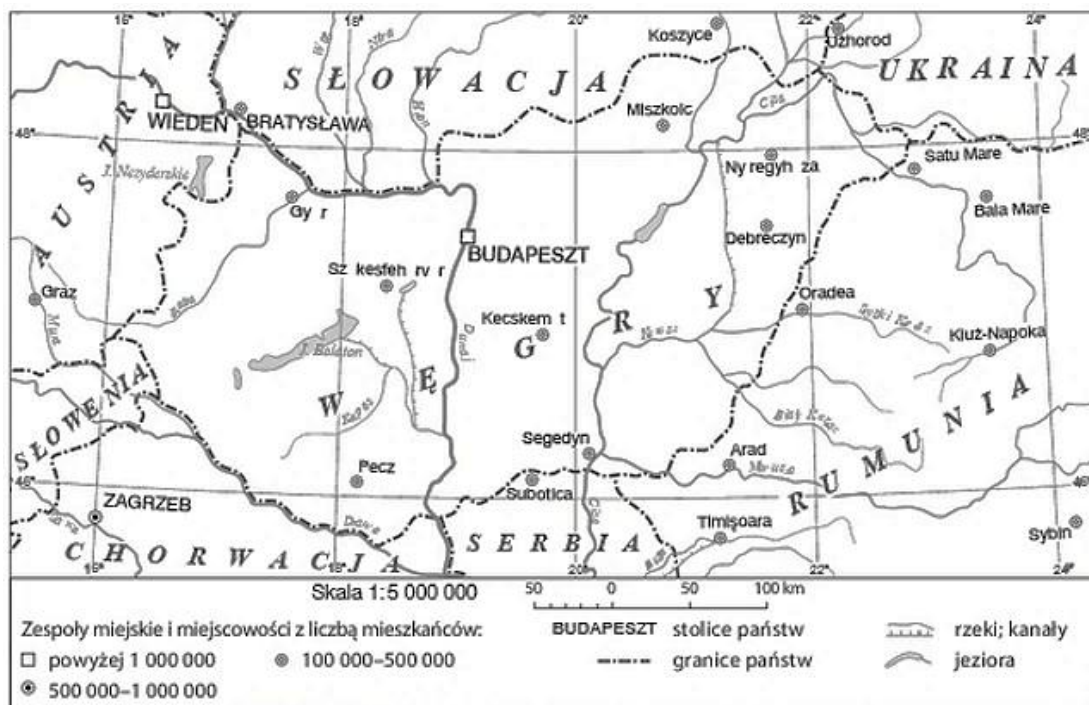
Zadanie 16. (0-1 pkt)

Wskaż jedno z następstw ruchu obiegowego Ziemi.

- A. Dobowa zmiana oświetlenia Ziemi
- B. Zmiana wysokości górowania Słońca.
- C. Pozorna wędrówka sfery niebieskiej.
- D. Występowanie pływów morskich.

Zadanie 17. (0-1 pkt)

Przeanalizuj mapę, a następnie zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Miastem o współrzędnych geograficznych 47°32'N i 21°38'E jest

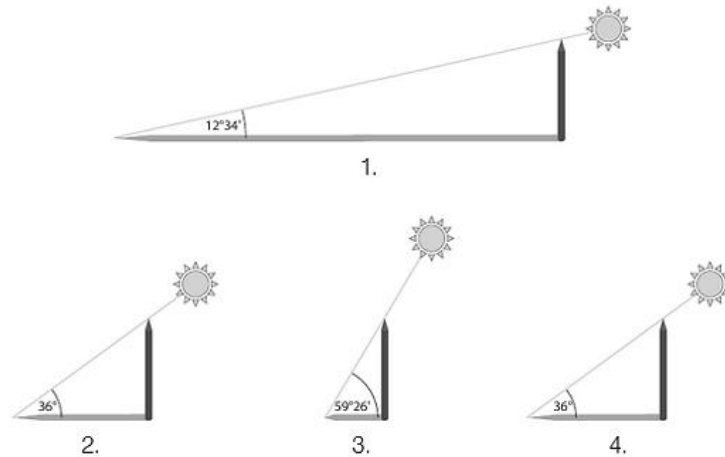
- A. Oradea.
- B. Budapeszt.
- C. Debreczyn.
- D. Timisoara.

Zadanie 18. (0-1 pkt)

Na rysunkach przedstawiono zmiany wysokości górowania Słońca w Gdańsku w pierwszych dniach pór roku. Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Wysokość górowania Słońca w Gdańsku pierwszego dnia lata przedstawiono na rysunku

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

Zadanie 19. (0-1 pkt)

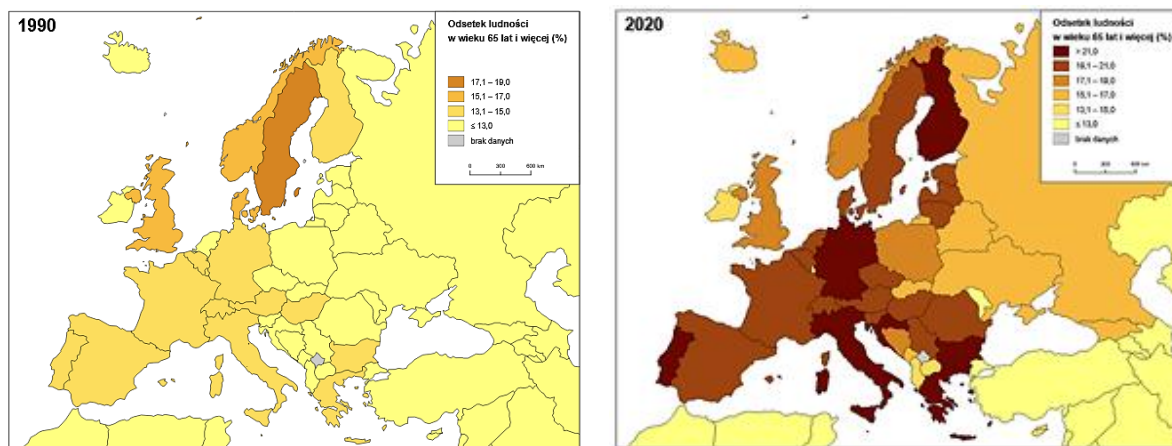
Zdjęcie przedstawia most Midlina Bridge na Islandii, który symbolicznie łączy Amerykę Północną z Europą. Wybudowany został w miejscu, w którym co roku szczelina pomiędzy płytami tektonicznymi powiększa się.

Ta szczelina jest następstwem:

- A. ciągłego rozsuwania się płyt euroazjatyckiej i północnoamerykańskiej.
- B. ciągłego podsuwania się płyty euroazjatyckiej pod płytę północnoamerykańską.
- C. występowania strefy subdukcji na środku Oceanu Atlantyckiego.
- D. występowaniem wulkanów na Islandii.

Zadanie 20. (0-1 pkt)

Odsetek osób starszych w ogólnej liczbie ludności w Europie w 1990 i 2020 r.

Na podstawie powyższych map wskaż państwo, w którym zjawisko starzenia się społeczeństwa zaczęło się najwcześniej.

- A. Polska.
- B. Szwecja.
- C. Norwegia.
- D. Irlandia.

Zadanie 21. (0-1 pkt)

W latach 80. XX wieku Polska miała trzech sąsiadów: Niemiecką Republikę Demokratyczną, Czechosłowację i Związek Radziecki. Dziś graniczy z siedmioma krajami, w tym czterema wchodzącymi w skład Unii Europejskiej (Niemcy, Czechy, Słowacja, Litwa) i trzema spoza Unii Europejskiej (Rosja, Białoruś, Ukraina).

Zastanów się i wskaż organizację międzynarodową w ramach której Polska prowadzi współpracę z największą grupą krajów sąsiednich.

- A. Rada Bałtycka.
- B. Grupa G8,
- C. NATO.
- D. ONZ.

Zadanie 22. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia Polskę i kraje sąsiadujące. Najdłuższą granicę mamy z:

- A. Ukrainą.
- B. Czechami.
- C. Słowacją.
- D. Niemcami.

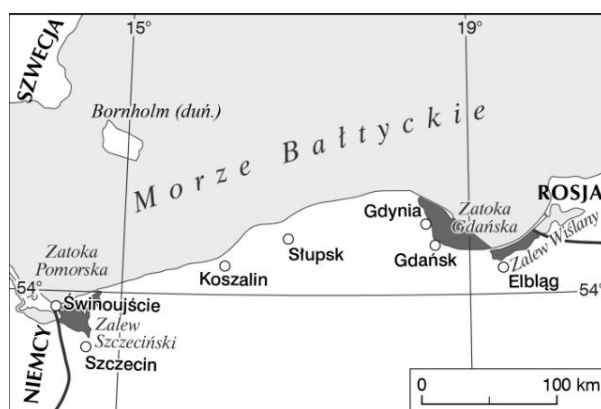

Zadanie 23. (0-1 pkt)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Obszar zaznaczony na mapie ciemnoszarym kolorem to:

- A. wyłączna strefa ekonomiczna Polski.
- B. morze otwarte.
- C. wody terytorialne Polski.
- D. morskie wody wewnętrzne Polski.

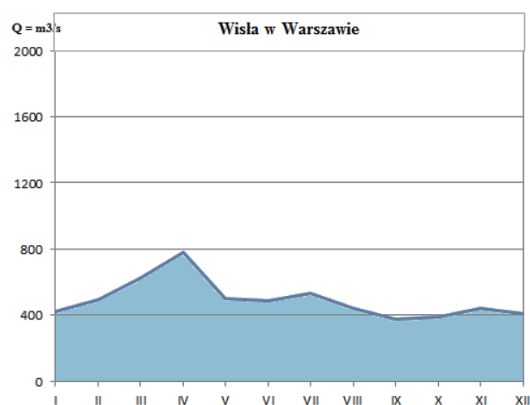

Zadanie 24. (0-1 pkt)

Wykres przedstawia ustrój rzeczny Wisły w rejonie Warszawy.

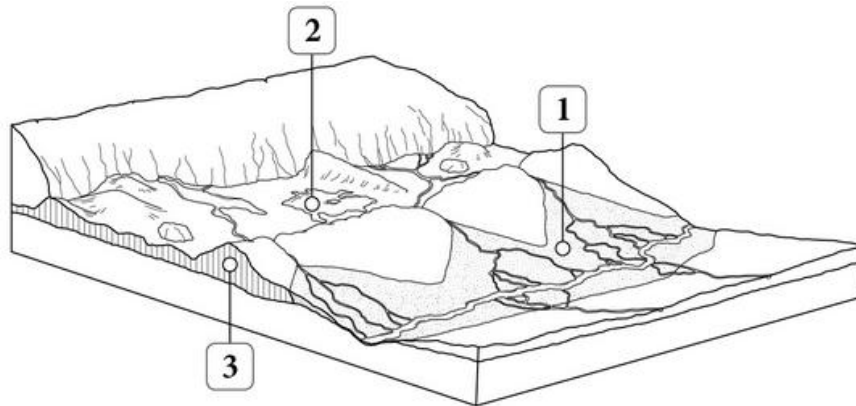
Rzeki w Polsce w przeważającej większości mają ustrój:

- A. śnieżno – deszczowy.
- B. deszczowy oceaniczny.
- C. śnieżny.
- D. lodowcowy.

Zadanie 25. (0-1 pkt)

Ilustracja przedstawia rzeźbę terenu powstałą w wyniku działalności lądolodu. Zaznacz zestaw, w którym podano właściwe nazwy form oznaczonych numerami 1–3.

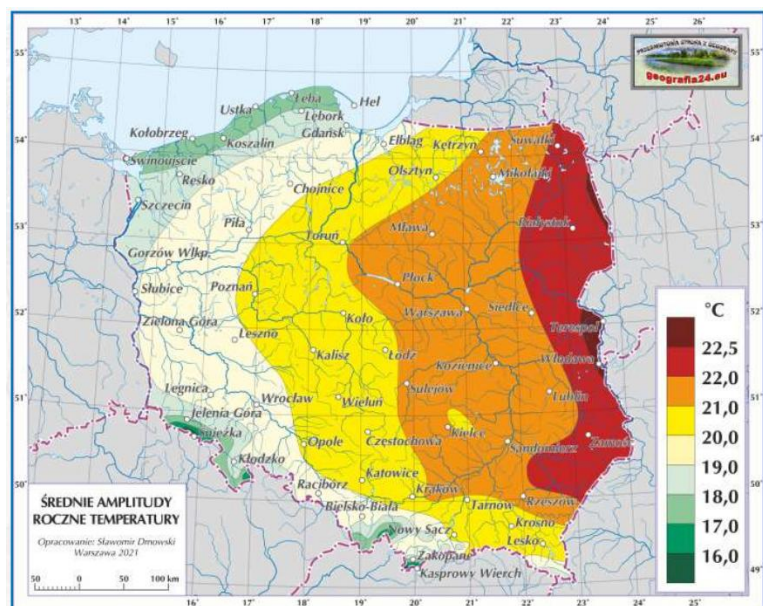

- A. 1 – jezioro polodowcowe, 2 – eratyk, 3 – pradolina.
- B. 1 – jezioro rynnowe, 2 – sandr, 3 – pradolina.
- C. 1 – sandr, 2 – jezioro polodowcowe, 3 – wznórz moreny czołowej.
- D. 1 – pradolina, 2 – jezioro polodowcowe, 3 – wznórz moreny dennej.

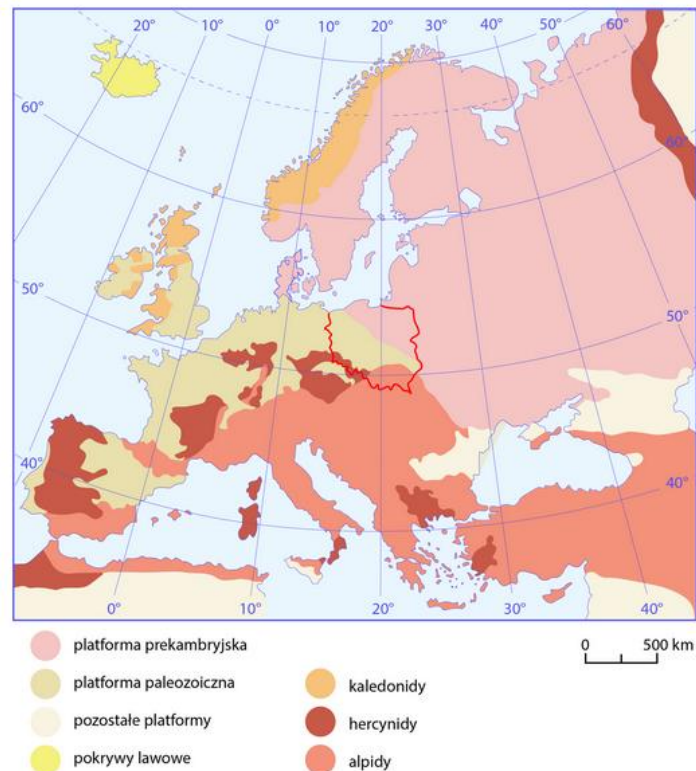
Zadanie 26. (0-1 pkt)

Zaznacz nazwę krainy geograficznej, w której średnia roczna amplituda temperatury powietrza jest najmniejsza.

- A. Nizina Mazowiecka.
- B. Rostocze.
- C. Pojezierze Lubuskie.
- D. Wyżyna Małopolska.

Zadanie 27. (0-1 pkt)

Polska leży na styku trzech wielkich jednostek geologicznych Europy. Podłoże paleozoicznej platformy zachodnioeuropejskiej zbudowane jest głównie ze skał magmowych sfałdowanych w czasie kaledońskich i hercyńskich ruchów górotwórczych. Korzystając z powyższej mapy wskaż poprawne dokończenie zdania. **Kaledonidy na znacznym obszarze obejmują:**

- A. Karpaty.
- B. Góry Świętokrzyskie.
- C. trzon skał krystalicznych na Pojezierzu Suwalskim.
- D. Sudety.

Zadanie 28. (0-1 pkt)

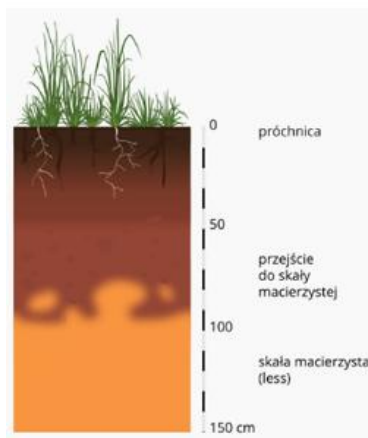
Podkreśl czynnik geograficzny, który w największym stopniu wpływa na rozkład temperatury powietrza w Europie wzdłuż równoleżnika 55°N.

- A. Odległość od oceanu
- B. Pokrycie terenu
- C. Ukształtowanie powierzchni
- D. Wysokość n.p.m.

Zadanie 29. (0-1 pkt)

Na rysunku przedstawiono profil gleby występującej w Polsce. Ten typ gleby to

- A. gleba bielnicowa.
- B. gleba brunatna.
- C. rędzina.
- D. czarnoziem.

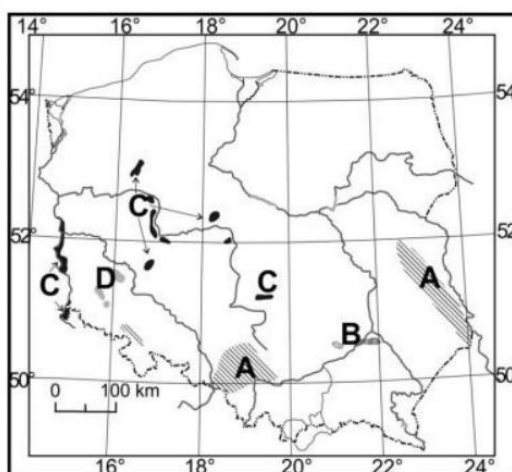

Zadanie 30. (0-1 pkt)

Na mapie Polski przedstawiono wybrane obszary występowania wybranych surowców mineralnych.

Literą C oznaczono występowanie złóż:

- A. ropy naftowej.
- B. rud miedzi.
- C. węgla kamiennego.
- D. węgla brunatnego.

Na podstawie: J. Kop, M. Kucharska, E. Szkurlat, *Geografia*, Warszawa 2007.

Zadanie 31. (0-1 pkt)

Zaznacz zdanie, które zawiera błędne informacje.

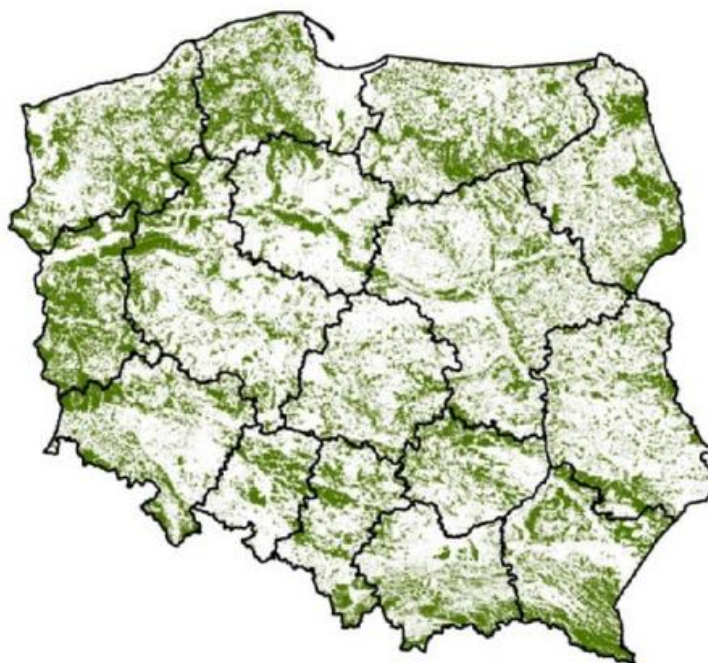
- A. Migracje zagraniczne Polaków powodują napływ wykwalifikowanych pracowników z krajów Europy Zachodniej do naszego kraju.
- B. Zagraniczna emigracja zarobkowa przyczynia się do polepszenia sytuacji materialnej emigrantów i ich rodzin.
- C. Ujemne saldo migracji jest jedną z przyczyn starzenia się społeczeństwa.
- D. Migracje zagraniczne zwiększają popyt na usługi transportowe.

Zadanie 32. (0-1 pkt)

Zaznacz odpowiedź w której zaznaczono poprawnie cztery województwa o największym udziale lasów w ogólnej powierzchni województwa.

- A. Lubuskie, lubelskie, podkarpackie, pomorskie.
- B. Kujawsko-pomorskie, zachodniopomorskie, pomorskie, mazowieckie.
- C. Lubelskie, zachodniopomorskie, podkarpackie, pomorskie.
- D. Lubuskie, zachodniopomorskie, pomorskie, podkarpackie.

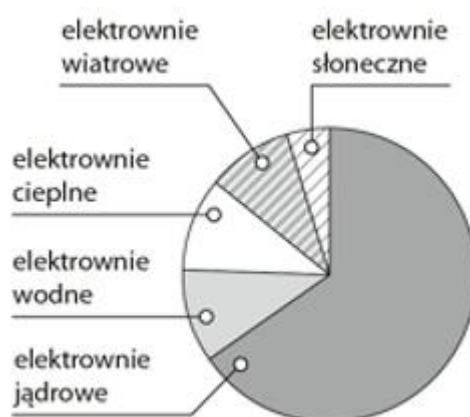
Występowanie lasów w Polsce
Źródło: dostępny w internecie:
geoportal.gov, licencja: CC BY-SA 3.0.

Zadanie 33. (0-1 pkt)

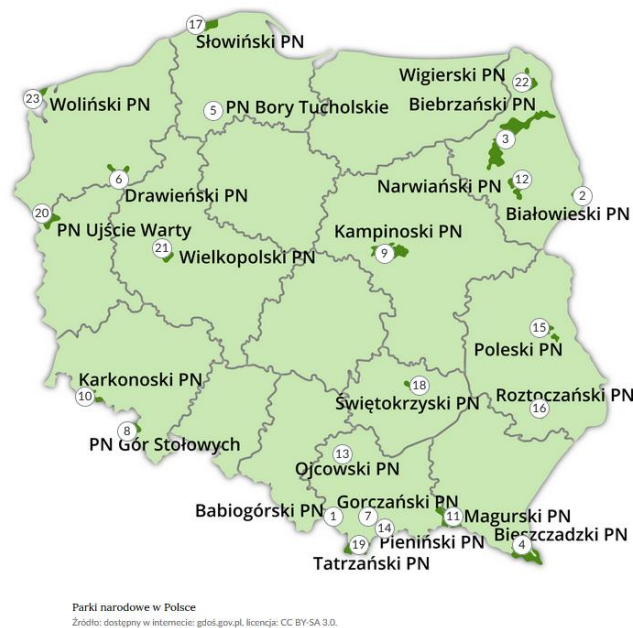
Jaki kraj europejski posiada strukturę produkcji energii, którą ilustruje poniższy diagram?

- A. Norwegia.
- B. Francja.
- C. Dania.
- D. Islandia.

Zadanie 34. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia rozmieszczenie parków narodowych w Polsce.

Dziedzictwo przyrodnicze to wszystkie obiekty lub miejsca uznane za światowe dziedzictwo naturalne o szczególnej wartości. Są one wpisywane przez Komitet Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego na Listę światowego dziedzictwa UNESCO. Obecnie na tej liście znajdują się 3 obiekty przyrodnicze z Polski: Puszcza Białowiecka, Park Mużakowski, pradawne i pierwotne lasy bukowe Karpat. Dwa z nich znajdują się na terenach parków narodowych:

- A. Białowieckiego i Gorczańskiego PN.
- B. Magurskiego i Bieszczadzkiego PN.
- C. Pienińskiego i Babiogórskiego PN.
- D. Bieszczadzkiego i Białowieckiego PN.

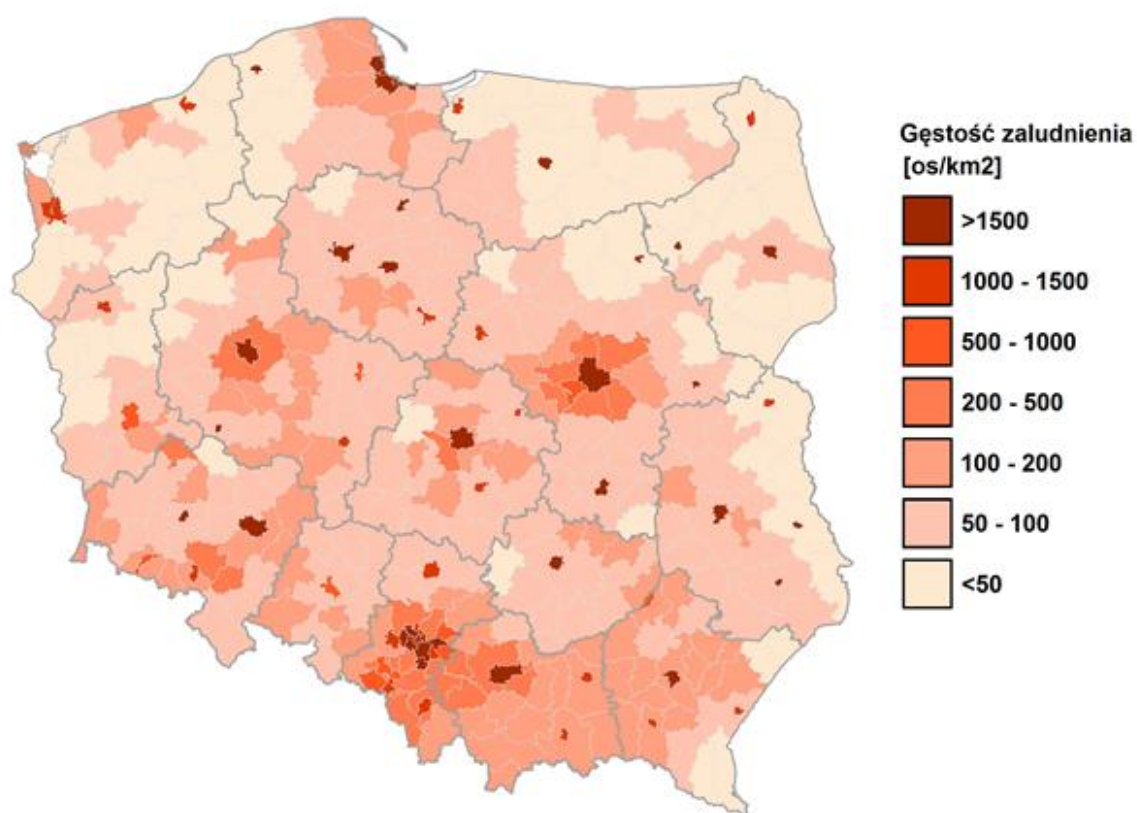
Zadanie 35. (0-1 pkt)

Gospodarka Polski wskutek transformacji rozpoczętej na początku lat 90. XX w. przeszła przemianę od gospodarki centralnie planowanej do gospodarki rynkowej. Wskaż cechę gospodarki, która nie jest cechą gospodarki rynkowej.

- A. Dominacja własności prywatnej.
- B. Swoboda prowadzenia prywatnej działalności gospodarczej przez obywateli.
- C. Ceny ustalane przez władze państwowe.
- D. Procesy gospodarcze regulowane przez rynek.

Zadanie 36. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia „Gęstość zaludnienia na koniec 2018 r. w Polsce według powiatów”.

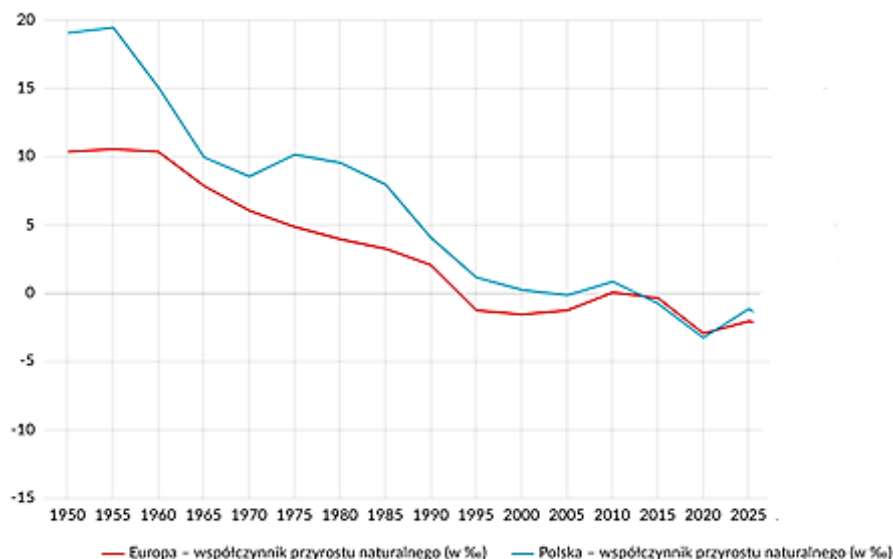

Analiza tej mapy wskazuje na silne zróżnicowanie i nierównomierne rozmieszczenie ludności w Polsce, co jest wynikiem szeregu czynników przyrodniczych, społeczno-ekonomicznych i historycznych. Wskaż czynnik przyrodniczy, który wpływa na mniejszą gęstość zaludnienia w województwie zachodniopomorskim.

- A. Funkcja administracyjna lub polityczna pełniona przez większe miasta.
- B. Występowanie zasobów surowców mineralnych.
- C. Zmiana granic Polski po II wojnie światowej.
- D. Dostępność i różnorodność miejsc pracy.

Zadanie 37. (0-1 pkt)

Wykres przedstawia zmiany współczynnika przyrostu naturalnego w Europie i Polsce po II wojnie światowej.

Odczytaj z wykresu lata, w których współczynnik przyrostu naturalnego w Europie i Polsce był największy.

A. 2020

B. 1995

C. 1980

D. 1955

Zadanie 38. (0-1 pkt)

Ten okręg przemysłowy rozwijał się dynamicznie w XIX w. jako okręg w dużej mierze monostrukturalny, dzięki rozwojowi przemysłu włókienniczego i innych gałęzi silnie z nim związanych. W okresie przemian przemysłu i zamknięcia wschodnich rynków zbytu wiele zakładów upadło, co skutkowało bardzo dużym bezrobociem. Obecnie okręg przechodzi restrukturyzację, dywersyfikując swoją strukturę przemysłową w kierunku m.in. przemysłu spożywczego, chemicznego (w tym farmaceutycznego), odzieżowego i maszynowego, z wykorzystaniem centralnego położenia i rozwiniętej infrastruktury transportowej jako kluczowych atutów.

Powyższy opis dotyczy jednego z okręgów przemysłowych położonych w Polsce. Jest to:

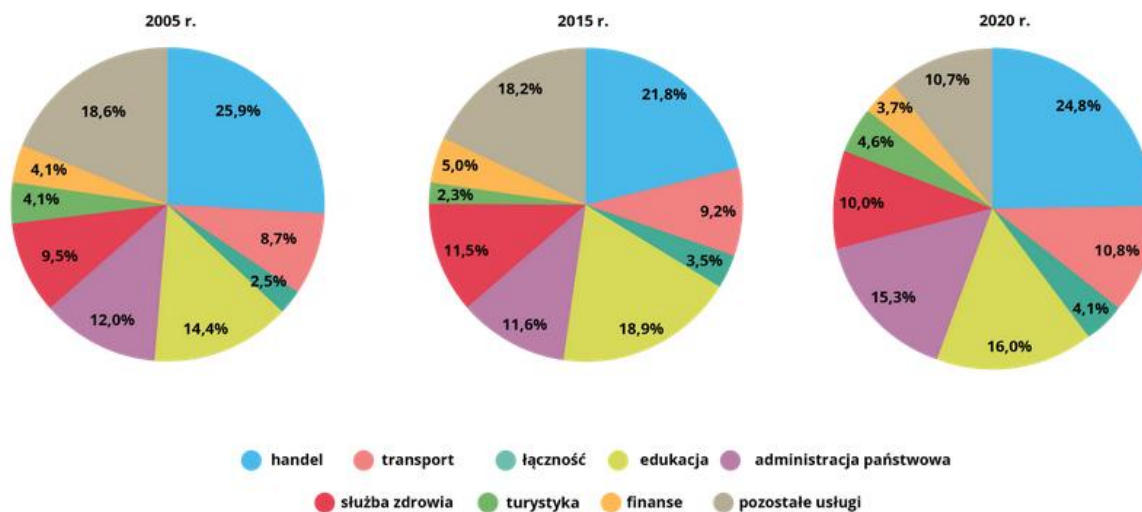
A. Górnośląski Okręg Przemysłowy.

B. Warszawski Okręg Przemysłowy.

C. Poznański Okręg Przemysłowy.

D. Łódzki Okręg Przemysłowy.

Na diagramach przedstawiono strukturę zatrudnienia w polskich usługach w latach 2005-2020.

Branżowa struktura zatrudnienia w polskich usługach
Źródło: ContentPlus, licencja: CC BY-SA 3.0.

Zadanie 39. (0-1 pkt)

Wskaż branżę usług, która nie należy do usług materialnych.

- A. Handel.
- B. Łączność.
- C. Transport.
- D. Edukacja.

Zadanie 40. (0-1 pkt)

Porównując dane z roku 2020 do roku 2015 można dostrzec, że największy przyrost odsetka w strukturze branżowej zatrudnienia w usługach w Polsce w roku 2020 wystąpił w:

- A. administracji państwowej.
- B. edukacji.
- C. turystyce.
- D. handlu.

BRUDNOPIS